

Szerkesztőségi Iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 117. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, május 22.

Az első ülés.

Nagybecskerek, május 22.

Tegnap összeült az új parlament. Maga az ülés nem tartalmaz olyasmint, ami nagyobb figyelemre készítené az ország közönségét, mert hiszen csak formalitások történtek. Az ülés belső tartalma tehát nem ad méltatásra okot.

Azonban ezúttal az a nevezetessége a parlamentnek, hogy a külsőség adja a belső tartalmat s a külső kép az, amely gondolatokra készítené s írásra termékenyíti a tollat.

Aki ugyanis tegnap végig szemlélte az új Házat, a padokban elhelyezkedő képviselőket, akiknek száma a pártok erejét jelenti, az olyan kép kialakulását látta ebből, amilyent még nem látott a magyar alkotmányos élet helyreállítása: 1867 óta.

Ez a parlamenti kép egészen új s nyoma sincs benne, semmi vonása a réginek. Hirtelen, mintegy varázsütésre eltűnt a régi s egészen új, egészen más formájú, más színű, más tartalmu került a helyébe.

Az egykori nagy hatvanhetes tábor eltűnt s helyébe ugyanolyan hatalmas arányokban legszélsőbb ellenlábasa került. A csupa higgadt, mérsékelt, a meglévő viszonyokhoz szigorúan alkalmazkodó szabadelvű párti képviselők helyében a perszonal-uniós függetlenségi párt tüzes hívei terjeszkednek az összes többi pártok együttes számával szemben is abszolút többségben, tehát teljes hatalmi erővel.

E kép szerint az ő kezükben van az ország kormányzását, továbbfejlesztését irányító hatalom s e kép külsőségei szerint, most az eddigi korszakkal szemben, egyszeriben egészen ellentétes korszakba lépne be az ország.

E külsőségek azonban ezúttal nem fedik a tartalmat s nem a párterő irányítja a viszonyokat, hanem a viszonyok irányítják az erőket.

Ez a sajátságos a mai parlamenti alakulásban s ez inti elmélkedésre az embert s ez adhat alapos gondolkodásra okot

azoknak, akik eddig tüzzel hirdették, hogy nem kell okvetlenül a viszonyokhoz alkalmazkodni, hanem azokat át lehet, át kell saját gondolkodásunk, saját akaratusunk szerint alakítani.

Hát nem lehet. Az élet alkalmazkodásból áll s az adott viszonyokhoz kell mindenkinek alkalmazkodni s hirtelenében nem lehet átalakítani meglévő alapokat, legalább nem úgy, hogy az az egész épület megrendülése nélkül történjék. Mivel pedig az egész épületet, az országot, az állam épületét nem lehet kockára tenni hát szépen, óvatosan, egyik épületkövet a másik után kicserélve lehet csak a változtatást megcsinálni, átalakítani.

A parlament külső képének, a pártok számerejének hirtelen megváltozásában, az államélet e természeti törvénye nyújt tehát ezúttal is megnyugtatót.

Nem a romboló erő számítás nélküli való szélsősége, hanem az építőművész körültekintő komolysága, higgadsága és mérséklete fog érvényesülni most is, azzal a különbséggel, hogy az új alkotó erő új formákat, esetleg szebb alakulásokat visz az épület egészébe.

E higgadságot és nyugodt körültekintést láthattuk tegnap is megnyilvánulni az új parlament első ülésén. Az a komoly, mérsékelt színezetű külső kép, amelyet tegnap a Ház nyújtott, bevilágít a jövőbe s akarjuk hinni, hogy a jövő ilyen nyugodt, békés korszakot hoz hazánkra.

Meghívó.

A torontálmegyei községi és körjegyzők egylete által Nagybecskereken, a vármegye székházának közgyűlési termében 1906. évi május hó 27. napján délután 5 órakor tartandó

rendes évi közgyűlésre

és ugyancsak Nagybecskereken, a vármegye székházának alispáni kistermében 1906. évi május hó 27. napján délután 3 órakor tartandó

választmányi ülésre

az egylet összes tagjait, választmányát és tisztikarát tisztelettel meghívjuk és felkérjük az egyleti

tag urakat, hogy úgy hátralekos, mint folyó évi tagsági díjaikat, továbbá közgyűlésünk 1904. évi május hó 27-én IV. számú és 1905. évi május hó 14-én IV. számú határozatával a Szegeden létesítendő jegyzői internátus céljaira a D. M. K. E. javára megszavazott segély fedezetül önként felajánlott hozzájárulást: a jegyzők 20, a segédjegyzők pedig 10 koronát az elszámolás eszközölhetése céljából a közgyűlés napjaira Orsó Gáspár egyleti pénztárnok urnak Bégaszentgyörgyre elküldeni sziveskedjenek.

A közgyűlés tárgyai:

1. Előki jelentés az egylet múlt évi működéséről.
2. Az 1905. évi egyleti számadás megvizsgálása.
3. Jelentés a D. M. K. E. javára befolyt összegekről.
4. Az 1907. évi költségvetés megállapítása.
5. A 3000 koronás stipendiumi alap kamatainak a választmány által beendő kiutalványozása.
6. A pestmegyei jegyző-egylet indítványa, a megyei számvevőség visszaállítása iránt.
7. Az országos központi jegyző-egylet alapszabály-tervezete.
8. A „Községi Közlöny” ajánlása.
9. D. Bodó Sándor indítványa a jegyzői nyugdíj-alapok államosítása ellen.
10. A központi egylet múlt évi közgyűlési jegyzőkönyvének bemutatása.
11. Budapesten tartandó országos központi egyleti közgyűlésre 3 küldöttségi tag választása.
12. A szvidniki körjegyző segély iránti kérvénye.
13. A D. M. K. E. segély iránti kérvénye.
14. A jegyzői árvaház javára rendezendő tárgysorsjáték pártolása.
15. A gömörmezei jegyző-egylet indítványa a viszonzóság kimondása ügyében.
16. Esetleges, kelő időben beadott indítványok tárgyalása.

Kelt Grabácson, 1906. évi május hó 3-án.

Forster Imre,
egyleti főjegyző.

Vihely Géza,
egyleti elnök.

A „TORONTÁL” tárcája.

A feleség.

— Soha, uram, soha se hazudtam; éppen ezért vagyok itt, hogy mindent, az igazat, föltárjak ön előtt . . . Hallgasson meg.

A fiatal asszony megtörülte könyes szemét.
— Beszéljen, Lavosier asszony, — biztatta a vizsgálóbíró.

— Mindenekelőtt kijelentem, hogy a férjem ártatlan és mit sem tud az egész tolvajlásról. Azt hittem, önök sem veszik komolyan a dolgot; hogy is hihettem volna, hogy a bank minden kérdés nélkül egyenesen önt bizza meg a dolog kiderítésére. Én otthon nem voltam, mikor a férjemet letartóztatták, mert hiszen, ha otthon lettem volna, az életem árán is megakadályoztam volna, hogy a férjemet szőgyenbe hurcolják.

— Jól van. Mindent elmondok . . . Nos hát, én vagyok a tolvaj . . .

— Igen, én loptam ki a férjem tárcájából azt a borítékot, amelyben a pénz és az okmányok voltak. De esküszöm, uram, hogy el kellett lopnom!

— Tudom, a bank régóta megfigyeli a férjemet és sohasem vették észre, hogy valaha rendetlenséget követett volna el a pénzkezeléssel. Éppen ezért biztam abban, hogy az igazgatóság elfogadja a férjem mentességét és

elhiszik neki, hogy meglópták. Ilyen régi hivatalnokkal szemben méltánytalanság azonnal a bíróság kezébe szolgáltatni őt.

— És nekem el kellett lopnom azt a pénzt . . . el kellett . . . ha az életemet veszik is el büntetésül . . . El kellett lopnom!

— Ó, kegyelmezzen meg, uram . . . ne kérdezzen tovább . . . legyen irgalmas. Hiszen önnek elegendő, ha bevallók mindent. A büntetésem kétségtelen. Mit akar hát még? Tartóztasson le. Itéljen el engem . . . de ne kérdezzen többet. Esküszöm, hogy meghalok, ha többet is meg kell mondanom ennél.

— Könyörüljön rajtam, uram . . . Nem, nem szabad elmondanom a többit.

— Hogy miért loptam? Ah, hiszen éppen ezt nem szabad elárulnom.

A pénz? Kinél van? . . . nem mondhatom meg. Ó, mily rettenetes az igazságszolgáltatás! hát nincsen irgalom a számomra. Hát nem érzi meg ön, bíró ur, hogy a titkolódzásomnak mi oka lehet? . . . Jól van, hát fölfedezek mindent: a kedvesem számára loptam.

— Ki a kedvesem? Ó! azt már nem mondhatom meg. Azt már nem! Soha sem árulnám el. Ez is sok, amit mondtam.

— Vége a kihallgatásnak? Azt mondja ön,

hogy vége? Tehát rendben van minden? Kibocsátják a férjemet? és engem zárnak be, ugye engem? . . .

— Nem? Nem engem?

— Ah! ön . . . ön másképp tudja az egészet?

A vizsgálóbíró részvétellel simogatta meg a zokogó asszony kezét:

— Maga derék, jó feleség, Lavosier asszony. Sohasem hittem volna, hogy a mai asszonyokban ennyi nemes lélek, ilyen önfeláldozás van.

— Szeretem a férjemet, — felelte halkán a nő.

— Pedig ez az ember nem érdemli meg.

— Tudom, — szólott még halkabban az asszony.

— És mégis áldozatul akarta odadobni a saját becsületét, a saját szabadságát?

— Szeretem.

A vizsgálóbíró komoly hangon tette hozzá:

— Mi már tisztában vagyunk mindennel; az ön férje a kedvesével költötte el a pénzt.

Már ő maga sem tagadja . . . Hanem ön menjen szépen haza, szánítsa fel a könyveit és felelje el a haszontalan embert, akinek megmentésére önmagát akarta áldozatul vetni.

A szegény asszony azonban még egyre ott állt és sirt s halkán kérlelte:

— Kegyelmezzen meg neki, bíró ur . . . én . . . én mindenemet adom a kegyelemért.

— . . .

Jacques Constant.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-6-1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Május 25. Tmke igazg. ülése.
Május 27. A jegyző-egylet közgyűlése.
Május 27. A Kiss Ernő-szobor leleplezése.
Május 27. Lóverseny.
Május 28. Lóverseny.
Május 28. Rendes tavaszi közgyűlés.
Junius 11. Közig. bizottság ülése.
Junius 13. Róm. kath. hitközség választ. közgyűlése.

— **Keresztjáró napok.** Ma tartották meg a második keresztjáró napot, mely alkalommal a körmenet a róm. kath. zárda elé vonult. A körmenetet Magyar Pál plébános vezette, aki először a plébánia templomban, majd a zárda templomában mondott csendes miséket. Holnap a róm. kath. temetőbe megy a körmenet.

— **A megyei áll. választmány ülése.** Torontálvármegye állandó választmánya tegnap délután Jankó Ágoston elnöklésével ülést tartott, melyen a május 28-iki közgyűlés elé kerülő tárgyakat készítette elő.

— **A Vörös-kereszt közgyűlése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A magyar Vörös-kereszt egyesület ma tartotta disztéri házában huszonhatedik országos közgyűlést nagy és előkelő közönség jelenlétében. Az országos közgyűlést gróf Csekonic Endre v. b. t. t. elnök nyitotta meg. Jelentette, hogy a király a közgyűlésre külön képviselőt nem küldött; ezért az alapszabályok szerint neki jut a kitüntető feladat elnökölni. Mária Valéria főhercegnő, legfőbb védőasszony helyettesítésével gróf Zichy Nándorné társelnököt bízta meg. A megjelentek szívélyes üdvözlése után kegyelettel megemlékezett özv. gróf Hunyady Lászlóné és Krajcsovic Ottó választmányi tagok elhalálozásáról és a közgyűlés emlékképet a jegyzőkönyvben megörökítette. A napirendre áttérve, dr. Farkas László főjegyző bemutatta a központi választmány múlt évi jelentését. Az első fejezetben bejelenti a választmány Frigyes főherceg védnök-helyettes 20.000 koronás ágyalaptványát és meleg szavakban méltatja az istenben boldogult József kir. herceg áldásos emlékét. Behatóan foglalkozik a jelenlét a háboru esetére irányuló előkészületekkel. Az egyesület áll 1 központi választmányból, 47 megyei, 11 vidéki, 39 városi választmányból és 312 fiókegyletből. Azonkívül van Horvát-Szlavonországban 1 országos választmány és 30 fiókegylet. A tagok száma együttesen volt 2 tiszteletbeli, 3029 alapító, 4465 husz koronás, 27.100 évdíjas rendes és 3145 rendkívüli, összesen 37.741 tag. A központban van jövedelmező vagyon 2.452.943 korona 93 fillér, nem jövedelmező vagyon 2.342.597 korona 71 fillér és azonfelül a sorsjegyekölcsön alapokban 9.724.937 korona 99 fillér. A választmányok és fiókegyletek megtakarított vagyona Magyarországon 1.231.984 korona 23 fillér és Horvát-Szlavonországban 276.258 korona 22 fillér. Gróf Csekonic Endre elnök javaslatára egyhangulag megválasztották társelnöknek: gróf Zichy Nándorné, I. alelnöknek báró Hornig Károly veszprémi püspököt, főjegyzőnek: dr. Farkas László királyi tanácsos főorvost, jegyzőnek Babics József uradalmi igazgatót és Szerb György udvari tanácsost, azonkívül megválasztották az igazgató- és a központi választmány tagjait.

— **Kiss Ernő szobor.** A folyó hó 27-ikén leleplezendő Kiss Ernő szobor körüli munkálatok már majdnem teljesen befejeztettek. A díszes vaskerítés, amelyet Bécsben élő honfitársunk, Podvinetz Lajos műlakatos készített ingyen, szintén megérkezett s már fel is állították, a szobor alját is begyepszték ma, úgy, hogy minden készen várja már a nevezetes napot. A rendező-bizottsági iroda állandóan permanenciában van s ma is az ország minden részéből jelentkeztek vendégek úgy, hogy mindinkább nagyobb szükség van magánlakásokra, amelyek bejelentését mielőbb kéri a rendező-bizottság.

— **Évzáró ünnepség a gimnáziumban.** A nagybecskereki községi főgimnázium gyakorlóiskolája május hó 24-én délelőtt fél 11-kor az intézet tornacsarnokában évzáró ünnepélyt tart. Az évzáró ünnep műsora a következő: 1. Rossini: Nyitány a „Sevillai borbély”-ból. Zongorán négykézre előadják Burget Rózsika és Herr György VIII. o. tanuló. 2. Rudnyánszky Gyula: „A gyáva”. Szavalja Kafka Győző VII. o. tan. 3. „Gaudeamus igitur”. Éneklé a főgimnáziumi énekkar. 4. Szemelvények saját lírai költeményeiből: Felolvassa Herr György VIII. o. tanuló. 5. Wieniavszky: „Legenda”. Hegedűn előadja Kafka Győző VII. o. tanuló, zongorán kíséri

Herr György VIII. o. tanuló. 6. „Hogyan készült az ujság?” Irta és felolvassa Mayer Jenő VIII. o. tanuló. 7. a) Grieg Eduard: „A magányos vándor”; b) Kersch Ferenc: „Hangulatképek”. a) b) Zongorán játssza Herr György VIII. o. t. 8. Gabányi: „A tót táncmester”. Vig monolog. Előadja Lasztovica Sándor V. o. tanuló. 9. Vendéghegyi-Vér: „Zinyi Iona nikomédiai lakomája”. Melodráma. Szavalja Mayer Jenő VIII. o. tanuló, zongorán kíséri Herr György VIII. o. tanuló. 10. Jelentés a gyakorlóiskola ez évi működéséről. Tartja Rátz Oszkár VIII. o. tanuló, a gyakorlóiskola főjegyzője. 11. Induló. Játssza a főgimnáziumi zenekar.

— **Tanítógyűlés.** A „Délmagyarországi tanítógyűlés” zombolya nagy kikindai fiókja f. évi június hó 7-én Nagyikindán a róm. kath. népiskola disztériében Martin János nagyikindai tanítónak a tanítói pályán való működésének 40 ik évfordulója alkalmából ünnepi ülést fog tartani, amelyre a tanítók és tanítványok ez uton is meghívotnak. I. A jubileumi ünnep programja: 1. 8 órákor hálaadó isteni tisztelet. 2. Választmányi ülése. 3. „Kölcsey Hymnus”, éneklé a tanulóifjúság. 4. Elnöki megnyitó. 5. Küldöttétség menesztése a jubiléumért. 6. Ünnepi beszéd: mondja Leitner Mihály nagyikindai róm. kath. tanító. 7. Üdvözlések a jubiléumhoz. 8. „Szózat”, éneklé a tanulóifjúság. — Tíz pernyi szünet után II. 1. A rendes tavaszi közgyűlés megnyitása. 2. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása. 3. Új tagok fölvétele és tagdíjak beszédése. 4. Előadások: a) „A hazafias nevelésről”, tartja Ladauszky Ilona többi közs. tanítónő. b) „A dohányszárásról”, értekezés Dinyér József vizesdai tanítótól. c) A „Tanítók törvénye” című tervezet ismertetéi Koválik Károly horvátkécsai tanító. d) A Kaufmann-féle alapszabály-tervezet megvitatása. 5. Elnöki és pénztárosi jelentés. 6. Egy főválasztmányi tag választása. 7. Indítványok. Délután 1 órákor diszbed a népkertben a jubiléus tiszteletére.

— **Vasutasok jótékony nyári mulatsága.** A vasutasok országos szövetségének nagybecskereki kerülete f. évi június hó 24-én a kincstári erdőben jótékony nyári mulatságot rendez, mely alkalommal díjtalanul külön vonatok állanak a közönség rendelkezésére az erdővel szemben lévő „Vámház” állomásig. A szegedi honvéd zenekar fog a mulatságon hangversenyzeni, azonkívül ritkaság számba menő nagy tűzijátékot is rendeznek. A mulatság a múlt évi vasuti erdei mulatsághoz hasonló lesz, azonban minden tekintetben nagyobb arányú lesz s magasabb színvonalra fog emelkedni. Kedvező idő esetén az új Lloydban lesz a mulatság. Belépőjegyek a városban a legtöbb helyen 1 koronáért már f. hó 23-tól kaphatók. Bővebbet a városban a hó 25-én kifüggesztendő plakátok nyújtanak majd.

— **Az Aranka-társulat közgyűlése.** Az Aranka belvízvédi és leveztési társulat a múlt héten az érdekeltek élénk részvétele mellett tartotta meg Nagyszentmiklóson rendes tavaszi közgyűlést, melynek főbb tárgyait képezték: A számvizsgáló bizottságnak a társulat múlt évi számadásainak felülvizsgálatáról előterjesztett jelentése. — A közgyűlés a számvizsgáló-bizottság jelentését tudomásul vette, a felmentvényt a felelős számadó tisztviselő részére megadta s megbizta igazgató-főmérnököt, hogy az általa jóváhagyott múlt évi számszámadást a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez tudomásvétel végett terjessze fel. A pénztáros javaslatairól előterjesztett számvizsgáló bizottsági jelentést szintén helyesítőleg vette tudomásul a közgyűlés. — Klein Gy. nagyszőlősi lakos abbeli indítványát, hogy a közgyűlés tárgyai az összes idegen ajku érdekeltek anyanyelvén is előadassanak és tárgyalassanak, a közgyűlés egyhangulag hozott határozatával elutasította, illetve az indítvány felett napirendre tért. — Darányi Ignác m. kir. földmívelésügyi miniszternek földmívelésügyi miniszterre történt kinevezéséről szóló miniszteri leiratot a közgyűlés lelkes örömmel vette tudomásul s megbizta az igazgató-főmérnököt, hogy őt a közgyűlés, illetve a társulat nevében üdvözölje. — A társulati alkalmazottak fizetés-rendezésének megfelelőleg módosított s igazgató-főmérnök által kidolgozott illetmény és nyugdíj-szabályzat tervezetét a közgyűlés egyhangulag hozott határozatával elfogadta s jóváhagyás elnyerése végett a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez felterjesztetni határozta. — Margita Viktori, a társulat két évre megválasztott mérnökét a közgyűlés ezen állásában véglegesítette.

— **Szerencsétlenség a vasuti állomáson.** Sulyos szerencsétlenség történt ma reggel 7 órákor a Bégapart-állomáson. Büllös Péter máv. kocsi-rendező megszokott munkakörében volt a vonat kocsiainak összeállítására körül s éppen akkor, midőn két kocsi össze akart kapcsolni s így a kocsik közt tartózkodott, a mozdony nagyobb lökést adott a kocsiknak úgy, hogy a szerencsétlen kocsi-rendezőt a két kocsi „pufferje” összenyomta. Büllöst társai rögtön kihúzták a kocsik közül s dr. Szlammer Ágoston állomási főnök intézkedésére hordágyon a kózkórházba

szállították, ahol is dr. Báthory Endre kórházi orvos rögtön megvizsgálta s megállapította, hogy a kocsi Büllös jobb karját teljesen összemorzsolta, néhány bordáját eltörték, sőt balkeze fejének csontjait is összezúzták. A karnak állapota szükségessé tette, hogy azt az orvosok levájják s ezen műtétet a szerencsétlenül járt elaltatása mellett dr. Haidegger Lajos kózkórházi igazgató, dr. Báthory Endre kórházi és dr. Fialowski Béla vasuti orvos segédkezése mellett végezte. Büllös 34 éves, nős, három gyermek atya és nyolc éve szolgált a vasutnál s éppen hat hete, hogy állásában véglegesítették s így a vasuti szabályzat értelmében szerencsétlensége folytán teljes fizetését (700 kor., 200 kor. lakáspénz) és egyenruházatát élet-hosszúlag fogja kapni. Megható jelenet volt, a midőn az orvosok a már megamputált Büllöshöz nejét és gyermekeit bebecsátották. Dr. Szlammer állomási főnök az esetet rögtön bejelentette a szegedi üzletvezetőségnek, a honnét egy külön vizsgáló-bizottság fog érkezni Nagybecskerekre az ügyben.

— **Hármas ikrek.** Az anyakönyvi hivatalban egy szerb napszámosember, Maximev Szvetozár bejelentette, hogy felesége ma reggel 3 gyermeknek adott életet és pedig két fiúnak és egy leánynak. Röviddel a születés után azonban egy fiú és a leány meghalt. A megmaradt fiú erőteljes és egészséges. Megjegyezzük még, hogy a nagybecskereki anyakönyvi hivatalban fennállása óta ez az első eset, hogy hármas ikreket jelentettek be.

— **Gépeszek vizsgálja.** A gőzgépezők és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1906. évi május hó 23-án reggel 8 órákor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó, szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros, Küttl-ter 2. sz.) címzve, legkésőbb a megelőző napon nyújtanók be.

— **A lejton.** Nagyikindáról írják: Egy előkelő, jó módu karlovai kereskedőnek fia fogta el pénteken a karlovai csendőrség itt Nagyikindán a Nemzeti Szállóban, ahol kalandos kirándulása után megpihent. A megtévelyedett fiatal ember, Beslyin Emil, egy időben itt az Agrár-banknál is talált alkalmazást mint üzletszerző és mint ilyen bizonyos százalék jutalék ellenében pénzt közvetített. A napokban egy karlovai gazda a helybeli közjegyzőnél vett fel Beslyin jelenlétében 2400 koronát és a pénz felvétele után együtt hazamentek, ahol a gazda házában áldomást ittak. A gazda a pénzt eltette egy szekrénybe, amit Beslyin látott és mikor a gazda a börtől mámorosan elaludt, Beslyin a pénzt elamelta és még az este bejött Kikindára, jól mulatott és Mészáros cigányprimással gyorsvonaton felutazott Budapestre, ahol az összes mulatóhelyeket bejárták, mindenütt bőven költve. Budapesten két hölgygyel ismeretséget kötött és ezekkel leutazott Melencére, ott egy napot töltöttek, ahonnan a hölgyek pénteken a gyorsvonattal ismét Budapestra utaztak, Beslyin pedig a Nemzetiben szállott meg. Itt érte utól végzete. A megkárosított gazda feljelentésére a csendőrség megindította a nyomozást és egy járőr Kikindára jött és felkereste Beslyint a szállóban. Amint Beslyin értesült, hogy csendőrök keresik, rögtön a szobapincért kereste, annak átadta 200 koronát tartalmazó pénztárcáját, egy briliáns gyűrűt és egy másik gyűrűt, egy aranyórát, láncot és midőn ezt a pincérnek átadta, jelentkezett a csendőröknek, kik az elegánsan öltözött gavallért rögtön elfogták és bekísérték. Vallatára fogva, eleinte tagadott mindent és azt mondta, hogy csak a provizórból költött, de mikor a pincér beadta a rendőrségnek a Beslyintől kapott tárcát tartalmával és az ékszereket, ott a tárcában megvoltak az ékszerek kifizetett számlái is. Ekkor már nem tudott tagadni s bevallott mindent.

— **Az idegen nő.** Erősen elkésett ez a kis áprilisi tréfa, de nem érdemes ve'e jövő ápriliséig várni.

Egy uriember kis fia berohant április elsején a mamájához, ravasz ábrázattal szól:

— Mama! Mama!

— Mi az, fiacskám?

— Gyere ki azonnal az előszobába. . . . a papa éppen most csokoládzik egy idegen nővel!

A mama megrémül s rohanást követi a kis fiút az előszoba ajtóig. A gyerek itt kinyitja az ajtót és diadallal kiáltja:

— Április! Április! Becsaptalak, mama! Nem is egy idegen nő volt, hanem — a szobaleány!

— **Varieté előadás.** A Weiser Jaques igazgatása alatt álló variété- és cabaret-társulat tegnap tartotta első előadását a Korona-szálloda éttermében. A társulatnak igen jó erői vannak s a tegnapi estén jóízű humoru előadást nyújtottak. Ötletes, ügyes bohózatot is adtak elő s a megjelent szépszámu közönség élénk tetszéssel honorálta az előadókat. A társulat ma este ismét tart előadást.

Színház és Irodalom.

* **Polgárak Módoson.** Mint Módosról jelentik, Polgár Károly, a délvidéki szinikerület igazgatójának társulata e hó vége felé Módosra érkezik és jövő hó elsején a „Csöpség”-gel, Fényes Samu énekes vígjátékával kezdi meg előadásait. A színház a Zágráb szálló udvarán állítja föl. Leövey titkár bérletgyűjtés céljából már Módoson időzik.

* **A Fídibusz** új számának tartalma: Címkép: Linek rajza: Az új honatyja. Linek rajza: Tavasz szelő. Feiks rajza: Szerelem. Nagy Vilmos rajza: A papa fürdik. Kober rajza: Szent Anna napja. Szöveg: A fal. Fídibusz hírei. A mintalakó. Az alkotmányos köcsög. Egy magánkutató naplójából című érdekesítő regény folytatása. Egy szám ára 5 krajcár. Mutatványszámokat küld a Fídibusz kiadóhivatala VIII., Rókk Szilárd-utca 9. szám.

TÁVIRATOK.

A trónbeszéd.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma déli 12 órakor mondtotta el a király a budai várpalota szertartás termében az országgyűlést megnyitó trónbeszédét. Ez alkalomból a királyi palota környéke persze rendkívül élénk és tarka képet nyújtott s a közönség már jóval 12 előtt nagy számmal helyezkedett el a palota körül, hogy a törvényhozás tagjainak felvonulását nézze. Fél 12 után megkezdődött a felvonulás s a diszmagyarok, papi öltözetek, fekete ünnepi ruhák színpompás képet nyújtottak.

Pontban 12 órakor lépett be a király a terembe, a mikor nyugodt, messze hallható hangon olvasta föl a trónbeszédét.

A trónbeszéd azzal kezdődik, hogy fájdalmasan esik visszatekinteni arra az időre, amikor alkotmányos életünk megzavartatott s azt a reményét fejezi ki, hogy ez a jövőben zavartalan maradjon. A kormány első feladata is arra irányul, hogy a törvényes állapot és jogfolytonosság helyreállítsák. A törvényhozás teendőit felsorolva, azt mondja a trónbeszéd, hogy munkálkodásának első sorban oda kell irányulni, hogy a közös ügyek rendeztessenek s a rendkívüli szükségletek kielégíttessenek. A törvényhozás legfontosabb teendője lesz az általános szavazati jog törvénybe iktatása a korszellemnek megfelelőleg és a magyar állam nemzeti jellegének kellő biztosításával. Az alkotmányos jogrend biztosítására a kormány javaslatokat fog terjeszteni a törvényhozás elé a törvényhatóságok önkormányzati jogának biztosítására, a közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztésére s a bíróságok teljes függetlenségének biztosítására. A hatásköri összeütközések megítélésére külön független bíróság fog felállítani s javaslatot terjeszt be továbbá a kormány a kuriai bírások határidejének meghosszabbítására. Különös gondját fogja képezni a kormánynak a katolikus autonómia előbbre vitele, a munkásosztály sorsának javítása, az ipar és kereskedelem rendszeres fejlesztése. A trónbeszéd azzal végződik, hogy a nemzet ősi erényébe vetett bizalom azt a reményt kelti, hogy a nemzet és a király közti egyetértés biztosítva lesz. Végül a trónbeszéd Isten áldását kéri a törvényhozás működésére.

A trónbeszéd elmondása után a felség visszavonult belső termeibe, mire a szertartás körülbelül fél 1 órakor véget ért s a törvényhozás tagjai távoztak a palotából. A trónbeszéd az összes pártok tagjai megjelentek, kivéve a függetlenségi párt egy kis részét.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti táv.) A trónbeszéd meghallgatása után 1 órakor ülésre gyűlt össze a képviselők. Az ülésen Szappanos István korelnök elnökölt, aki mindenekelőtt felolvastatta a múlt ülés jegyzőkönyvét az egyik korjegyzővel. Azután Wekerle Sándor miniszterelnök benyújtotta a trón-

beszéd szövegét, a melyet egy másik korjegyző felolvastott. A trónbeszédet többször zajos eljenzés szakította félbe. Különösen hatalmas eljenzés zúgott föl ott, ahol a trónbeszéd az alkotmány biztosítékairól szólt. A trónbeszédet a ház végül ismételt eljenzéssel és tapssal egyhangulag tudomásul vette. Miután még a mai ülés jegyzőkönyvét elfogadták s felolvasták az összerendeltetés bejelentésére vonatkozó paragrafusokat, az ülés véget ért.

A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz.

A király elutazása.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király csütörtökön délután fél három órakor utazik el Budapestről Lajta-Bruckba a gyakorlatokra.

Válsághírek.

Budapest, május 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Azokat a híreket, amelyek arról szólnak, hogy az önálló vámtarifa miatt miniszterválság fogogna fenn, illetékes helyről megcáfolják.

Általános sztrájk Temesvárott.

Temesvár, május 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tegnap itt kitört általános sztrájk ma is változatlanul tart. Az összes munkák szünetelnek. Sem tegnap, sem ma nem jelent meg lap s a villamos vasut sem közlekedik. Remélik azonban, hogy a sztrájk egy-két nap alatt véget ér.

Határidő-üzenet.

Budapest, május 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (májusra)	15.86 — —
Rozs (októberre)	13.06 — —
Zab (októberre)	12.70 — —
Tengeri (májusra)	13.02 — —
Tengeri (júliusra)	13.18 — —
Tengeri (májusra 1907.)	11.30 — —

Közgazdaság.

□ **Szarvasmarha és lódíjazás.** A torontál-megyei gazdasági egyesület folyó év június havában a következő helyeken tart szarvasmarha- és lódíjazásokat: I. Június hó 10-én: Nagybecskerekben szarvasmarha-díjazást. II. Június hó 17-én: Torontálvásárhelyen szarvasmarha- és lódíjazást. III. Június hó 24-én: Bocsáron lódíjazást. Nevezett díjazások az említett községek mindegyikében a vásártéren tartatnak meg d. e. 9 órai kezdettel. A díjazások alkalmával a nm. földművelésügyi miniszter és a megyei gazdasági egyesület által adományozott díjak fognak kiosztatni. A díjakra pályázhat minden torontál-megyei tenyésztő saját nevelésű állataival. Pénzdíjakon kívül egyes kiváló tenyésztők a torontál-megyei gazdasági egyesület által elismerő oklevelekkel is ki fognak tüntettetni. Az uradalmak és nagytenyésztők pénzdíjakból ki vannak zárva, ezek kintüntetéstül a torontál-megyei gazdasági egyesülettől elismerő oklevelet nyernek. A bemutatott állatok megbirálása, valamint az odaítélt díjak kiosztása is, egy e célból alakult szakbizottság által azonnal a helyszínén fog eszközöltetni.

Nyilttér.*)

Szénsavban és az egészséget előmozdító anyagokban leggazdagabb ásványvíz bebizonyíthatólag a
= Rohitschi =
Tempel-forrás.

(494d-1.1)

*) Az e rovart alatti hirdetéskért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hirdetmény.

Torontálvármegye alispánjának 1906. évi május hó 10-én kelt 12772. számú rendeletével a nagybecskereki „József” közkórház kibővítését 80.568 kor. 67 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából, az 1906. évi június hó 16-ik napjának d. e. 11 órájára, a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyit bányapénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, 1906. évi május hó 16-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatalfőnök:

Faur,

kir. főmérnök.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróságnak 1906. évi V. 90/1. számú végzése következtében dr. Stern Lázár ügyvéd által képviselt Temmer Salamon nagybecskereki lakos javára, Morosán Szvetozár idvori lakos ellen 283 kor. s jár. erejéig 1906. évi április hó 23-án foganatosított biztosítási végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1620 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 67 drb jub, 40 bárány és 4 kos nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 1906. évi V. 90/1. számú végzése folytán 283 kor. tőkekövetelés, ennek 1906. évi január hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 111 kor. 14 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Idvor községhezánál leendő eszközölésére 1906. évi május hó 31-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1906. évi május hó 12. napján.

Engel,

kir. bírósági végrehajtó.

Egy lakás

4 szobából, szükséges mellék-helyiségekkel és zárt folyosóval
 augusztus hó 1-re kiadó.
 Várkonyi-féle ház, Melencei-
 utca 18. Bővebbet ugyanott.

A nagy kereslet miatt újabb 15.000 sorsjegyet bocsátottak ki!

Ugy ezen új, valamint a régi sorsjegyek kaphatók

HAVAS TESTVÉREK

BUDAPEST, V., Lipót-körut 17.

hirneves bankházában, ahol már számos nagy nyeresémet nyertek.

Ily szerencsés sorsjegyek helyben kaphatók

KLEIN SAMU fűszerkereskedőnél.

¹/₈ sorsjegy

1.50 korona.

Főnyeremény: Egy millió.

¹/₄ sorsjegy

3.— korona.

Több nyeresémet, mint eddig.

434—12.12

Vásároljunk mielőbb.

<p>Sorsjegyek részlete. Közlésnök sorsjegyekre. Értékpapírok vétele és eladása. Tőzsdéi megbízások az összes tőzsdékre.</p>	<p>Mindennemű bankügyletet = előnyösen teljesít = HAVAS TESTVÉREK budapesti tőzsdetagok bankháza, BUDAPEST, LIPÓT-KÖRUT 17. ***** Tőzsdéindítások ingyen és bérmentve.</p>	<p>Váltószámítás. Jelzálogközlésnök. Hitelműveletek. — Alapítások — — Óvadékok — Tőzsdéügyletek</p>
---	---	---

Csenta község előjárósága.

794. szám 1906.

527—3.2

Árlejtési hirdetmény.

Csenta község középületeinek tatarozása nyilvános árlejtés útján biztosíthatni határozottat.

Értesíttetnek mindazok, akik ezen 600 kor. költséggel előirányzott munkára vállalkozni óhajtanak, hogy a nyilvános árlejtés Csenta községében folyó évi június hó 1-én d. e. 9 órákor fog megtartatni.

A részletes feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Csenta, 1906. május 17-én.

Grandjean Géza,
h. jegyző.

Vucsenics Jóna,
bíró.

1915. kig. szám. 1906.

523—3.2

Hirdetmény.

A vármegye alispánja május hó 3-án 9790. sz. a. kelt rendelkezésével elrendelte a nagyörszi kegyuri templom és paplaknak tatarozását és a vonatkozó költségvetést 9714 kor. 38 fillér költséggel jóváhagyta, megbízva a nagyszentmiklósi járás főszolgabíróját az árlejtés kiírásával.

Ennélfogva a nagyörszi templom és paplak tatarozási munkálatainak foganatosítására árlejtést hirdetek és azt Nagyörsz községében folyó évi június hó 2-án d. e. 9 órákor fogom megtartani, megjegyzem, hogy a vonatkozó költségvetés Nagyörsz községében az árlejtés napjáig betekinthető.

1. Az árlejtés nyilvános, szóbeli zárt ajánlatok nem fogadhatók el.

2. Vállalkozók kötelesek a költségvetésileg megállapított összeg 10%-át készpénzben, vagy pedig értékpapírokban óvadékként letenni.

3. A tatarozási munkát az árlejtés napjától kezdve legkésőbb 8 nap alatt megkezdendő és legkésőbb folyó évi szeptember hó 1-ig befejezendő.

4. A vállalati, illetőleg kereseti összeg a munkát végleges átvétele és a kereseti összegnek a kegyuraktól történt behajtása után fog kiadatni.

Egyéb részletes feltételek a szerződés megkötése alkalmával fognak megállapíthatni.

Nagyszentmiklós, 1906. évi május hó 18-án.

Keresztes,
h. főszolgabíró.

Nagybecskerekéi szolgabírószág.

3453. szám 1906.

524—3.1

Pályázat.

A járási gyepmesteri telepen — Béga-szentgyörgy székhellyel — a gyepmesteri állás üresedésbe jövén, ennek betöltésére pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állásért folyamodni óhajtanak, hogy eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényt folyó évi június 15-ig a nagybecskerekéi szolgabírószágánál nyújtsák be.

A gyepmester javadalmazása:

Két üres szobából álló szabad lakás a telepen, saját személyét illetőleg 400 korona és minden egyes segéd után 200 korona és végül 200 korona lótarási átalány.

A gyepmester köteles a telepen lakni és két erőteljes lovat a telepen tartani, a segédek alkalmazásáról a gyepmester gondoskodik és azok kifogástalan működéséért felelős.

Illetményeit évnegyedi részletekben Béga-szentgyörgy község előjáróságánál, a szolgabírószág által látalmazott nyugtára veszi fel.

Nyelvismeret: Magyar, szóval és írásban, német, román és szerb nyelvet szóval. Végül a szabályrendeletben külön részletezett díjak.

Nagybecskerek, 1906. május 17.

Daniel,
főszolgabíró.

Szabad kézből
eladó
a melencei-utca 437. számú
— ház —
igen kedvező fizetési fel-
— — — tétel mellett. — — —
Tulajdonos:
Nagybecskerekéi takarékpénztár.

(35—x.21)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

A Korona-szálloda kerthelyiségében.

Kedvezőtlen időjárás esetén a nagy teremben.

Hétfő 1906. május 21-én és szerda 23-ig

a Temesvárott óriási sikert aratott

Varieté- és Cabaret-társulat vendégszínháza

WEISER JAQUES igazgatása alatt.

A következő elsőrangú művészek fellépte:

MÖLLER JÓZSEF

humorista, Nagybecskerek kedvence, szenzációs újdonságaival a berlini „Klimperkasten“ műsorából.

LISSA EMMY
kosztüm-szobret.

BERGMANN M.
ének-komikus.

BERÉNYI IZSÓ
szalonhumorista.

LENGYEL MARGIT
operett-diva.

CROISSON LISETTE

a frankfurti „zu den schlimmen Buben“ nevű cabaretból.

MATRAS JULES

grotesk-komikus.

WITTMANN GRETHE

szobret a berlini „Struwelpeter“ nevű cabaretból.

SCHENK ERNESZTIN KUNODY KÁROLY
píszton- és kurt-szolista. karmester.

Naponta 2 új bohózat a „Folies Caprice“ műsorából.

Kezdeté este 8 órákor. Belépti-díj 1 korona.

Midőn a mélyen tisztelt nagyrövidű közönség b. pártfogását és látogatását kérem, biztosíthatom, hogy elsőrangú társulattal, mely a legnagyobb igényeknek is megfelel, meg lesznek elégedve.

Számos látogatásért eszedezik

kiváló tisztelettel

Jaques Weiser,

igazgató.

(521—3.3)

Torontál vármegye alispánjától.

1299. szám. 1906.

523—3.1

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán megüresedett és kinevezés útján betöltendő zombolyai járás orvosi állásra pályázatot hirdetek.

A járási orvos évi fizetése 2200 kor., lakbéré 350 kor., utiátalánya pedig 600 korona.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1883. évi I. t.-c., valamint az 1876. évi XIV. t.-cikkben előirt képesítési követelményeket és eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket a főispánhoz címezve, hozzám f. évi június hó 15-éig nyújtsák be.

Nagybecskerek, 1906. évi május hó 12-én.

Jankó,
alispán.

Nagybecskerekéi szolgabírószág

2609. szám. 1906.

E26—3.1

Pályázat.

Lemondás folytán a klekk körorvosi állás — Klekk székhellyel — üresedésbe jövén, ennek betöltésére pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állásra pályázni óhajtanak, a magyar és német nyelven kívül a román nyelvet is szóval bírják, hogy felszerelt kérvényeiket folyó évi június hó 15-ig a nagybecskerekéi szolgabírószágánál benyújtsák.

A körhöz tartozik: Klekk, Lázárföld, Jankahid és Magyar-szentmiklós községek.

Javadalmazás: Évi 1600 korona, mely Klekk község pénztárából kifizetetik, látogatási díj nappal 80 fillér, éjjel 1 kor. 60 fillér, halottkémlés után 40 fillér és Klekk községben a szabályrendeletileg megállapított husszemle díjak.

A körorvosnak rendelkezésre áll Klekk községben 4 szoba és mellékhelyiségekből álló tisztességes lakás, ¹/₂ házi kerttel. Az orvos évi 180 korona lakbért köteles fizetni Klekk községnek.

A megválasztott orvos köteles a torontálmezei orvosi nyugdíjintézetbe lépni.

Nagybecskerek, 1906. május 18-án.

Daniel,
főszolgabíró.